

การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

The Development of Academic Administration Model Based on the Concept of Learning Management
to Enhances Life Skills in The 21st Century of Primary School Students

นัทธนันท์ สุชาติตระกูล¹ ดร.ไพโรภ รัตนชูวงศ์² ดร.พูนชัย ยาวีราช³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ อริยา⁴
Nattanan Suchattrakun¹ Dr.Pairoop Rattanachuwong² Dr.Phoonchai Yawirach³ Asst.Prof. Dr.Somboon Ariya⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาและ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา การวิจัยมี 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 75 แห่ง จำนวน 300 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ในด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อตอบโจทย์ชีวิตจริงในสังคม โรงเรียนรวมพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นทั้งทางด้านหลักสูตร การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นโรงเรียนต้นแบบศูนย์แกนนำเครือข่ายนวัตกรรมจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 โรงเรียน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดกำหนด ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาผู้ประเมินประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารงานวิชาการ, การจัดการเรียนรู้, ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21, นักเรียนประถมศึกษา

¹ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹Doctor of Education Program in Educational Administration Program Chiang Rai Rajabhat University.

^{2,3,4}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^{2,3,4}Course teacher in Master of Education Program and Dctor in Education Program in Educational Administration Program Chiang Rai Rajabhat University.

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นัทธนันท์ สุชาติตระกูล, sutina14@gmail.com

รับเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563 แก้ไข 20 มีนาคม 2563 ตอรับ 22 มีนาคม 2563

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการแบบ START UPS มี 8 องค์ประกอบ ด้านการจัดการเรียนรู้ แบบ ISEES มี 5 ขั้นตอน และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มี 5 ลักษณะ 4) ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ 5) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่ามี ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องครอบคลุมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The objectives of this research were : 1) to study the state of academic administration based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary students 2) to develop the academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary students under and 3) to evaluate the academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary. The research method comprised 3 steps as follow: step 1 : the study of academic administration status based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary school students by using the opinion survey and the interview of 300 targeted samples who were school administrators, academic teachers and school teachers of 75 schools Under Lampang Primary Educational Service Area Office 1 and the directors from 2 schools that received the best performance award in the field of Learning management to answer real life problems in society The Partnership School of the Office of the Basic Education Commission In the aspect of teaching and learning management that is able to meet the local needs in terms of curriculum effectively managing and teaching, and being a model school, the center of the network of educational management innovation of the Office of the Basic Education Commission by purposive sampling. Step 2: the development of academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary school by 8 experts though focus group discussion. Step 3: the evaluation of academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in 21st century of primary students using evaluation form by 8 experts. The statistics were used percentage, mean, standard deviation, and Analytic Induction.

The results showed that;

1. The state of academic administration based on the concept of learning management to enhances life skills in the 21st century of primary students classified into 3 parts namely, management, learning management and student learning in the 21st century
2. The academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in the 21st century of primary students that consists of 5 main components namely, the principle, objective ,

academic administration based on the concept of learning management to enhances life skills in the 21st century that divided into 3 parts which are START UPS management with 8 components , ISEES learning management with 5 steps and student learning in the 21st century with 5 types , Life Skills in the 21st century and important conditions for successful model implementation.

3. The overall of academic administration model based on the concept of learning management to enhances life skills in the 21st century of primary students were feasibility, propriety, utility and accuracy as a high level.

Keywords: Academic Administration Model, Learning Management, Life Skills in The 21st Century, Primary School Students.

ภูมิหลัง

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ค - จ) กล่าวว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต้องกระทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต ในขณะที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และแรงกดดันจากภายใน จากสภาพการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้ ระบบการศึกษาเองก็มีปัญหาหลายประการที่เกิดจากระบบ คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา กฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการ ที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่สนองตอบเป้าหมายการพัฒนาของประเทศไทย แม้ว่าตลอดระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษา จะมีภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็น แต่ส่วนใหญ่ เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ อาทิ การเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่ใกล้เคียงหรือสูงกว่าระดับสากล จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น การกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางที่เชื่อมโยงกับตลาดงานผ่านระบบการศึกษาแบบทวิภาคี โดยภาพรวมระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐานในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ

ปัญหาและความท้าทายที่เกิดจากระบบการศึกษาในปัจจุบัน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 67 - 73) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับระบบการศึกษาของไทยภายใต้กระแสโลกในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ระบบการศึกษาให้ความสำคัญกับผลการเรียนมากกว่าการใส่ใจพัฒนาทักษะชีวิต ทำให้เด็กส่วนใหญ่แก้ปัญหาไม่เป็น ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้ ความอดทนต่ำ ยึดมั่นในสิทธิของตนเองแต่ขาดความเคารพในสิทธิผู้อื่น นอกจากนี้ เด็กวัยเรียนของไทยส่วนใหญ่มิ IQ ที่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล ขณะที่ EQ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปกติ และได้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและทักษะการใช้ชีวิตของเด็ก ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เป็นผลจากระบบการศึกษาของประเทศที่ยังไม่สามารถเตรียมและพัฒนาคนในแต่ละช่วงวัยให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคมและเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับระบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกระดับการศึกษา มาตรฐานสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามมาตรฐานวิชาชีพและระบบการจัดการศึกษา

และการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต รวมถึงการสร้างลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จำนวน 4 อำเภอ ในจังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร อำเภองาว และอำเภอแม่เมาะ มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 115 แห่ง เป็นโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนจริงจำนวน 75 แห่ง เนื่องจากบางโรงเรียนจำนวนนักเรียนมีจำนวนน้อยลง จึงได้มาเรียนร่วมกับโรงเรียนใกล้เคียง จากผลการดำเนินการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้านการเสริมสร้างทักษะชีวิตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (2560, หน้า 8) พบว่ายังไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในด้านทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนในสังกัดขาดแนวทางในการดำเนินงาน และการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะและทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ทำให้การเสริมสร้างทักษะชีวิตยังไม่บรรลุเป้าหมายของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดีเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้มีความหลากหลายในการปฏิบัติงานส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องครบคลุม และความเป็นประโยชน์ เพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 75 แห่ง จำนวน 1,200 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและครูผู้สอน จำนวน 300 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 70 คน ครูวิชาการ จำนวน 75 คน และครูผู้สอน จำนวน 155 คน
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบสอบถามในการศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและยืนยันความน่าเชื่อถือของรูปแบบ 4) แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถึงผู้เกี่ยวข้องได้แก่ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จัดเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามโดยวิธีการไปติดต่อด้วยตนเองและจัดเก็บข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงใหม่และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองกืด จังหวัดเชียงใหม่เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 3) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่านในการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบและยืนยันความน่าเชื่อถือของรูปแบบ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้
1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์และแปรผลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
  2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปจากข้อความบรรยายที่ได้จากการสัมภาษณ์และจัดบันทึก แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้พบว่ายังขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเรียนรู้จากประสบการณ์และแรงบันดาลใจ ส่วนการ

สัมภาษณ์ผู้บริหารงานของโรงเรียนเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศพบว่าประเด็นที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงยึดบริบทของชุมชนเป็นหลักในการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอในภาพประกอบ 2 และรายละเอียด

ภาพประกอบ 2 START UPS ISEES Leads Life skills Model

จากภาพประกอบ 2 อธิบายรายละเอียดของรูปแบบ ได้ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบ

การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานที่สอดคล้องกันของการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยใช้บริบทของชุมชนเป็นหลักภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.1 เพื่อบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นยกระดับสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษาให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน

2.2 เพื่อพลิกโฉมการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตเต็มตามศักยภาพ

2.3 เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแบบองค์รวมในทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กันอย่างสมดุล

3. การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21
แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

3.1 การบริหารจัดการ (START UPS) มี 8 องค์ประกอบดังนี้

3.1.1 S : การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision building) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อยดังนี้

1) ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน มองภาพอนาคตของการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยคำนึงถึงความต้องการ ความสอดคล้องและการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) กำหนดเป้าหมายหรือความคาดหวังสำหรับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) พัฒนาหลักการ และแสวงหาวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในอนาคตที่จะนำพาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายหรือความคาดหวังดังกล่าว

3.1.2 T : การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ทำงานร่วมกันเป็นทีมและเครือข่าย 2) การแบ่งปันการทำงาน และการแก้ปัญหาด้วยกัน 3) การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

3.1.3 A : การวิเคราะห์บริบท/ ผู้เรียน (Analysis) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ชุมชนและ ประเมินสภาพภาพของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสม 2) กำหนดทิศทางในการบริหารจัดการศึกษาบนพื้นฐานของชุมชน 3) วิเคราะห์ผู้เรียน คุณภาพ ความต้องการ ความถนัดและความสนใจ 4) ออกแบบการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3.1.4 R : ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตร (Review) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ทบทวนและออกแบบหลักสูตรแบบยืดหยุ่น 2) ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนทรัพยากรในท้องถิ่น ศักยภาพของพื้นที่ และแผนพัฒนาหรือภาพอนาคตของพื้นที่ 3) กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อชีวิตจริงในสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเองได้มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะและโอกาสในการพัฒนาตนเองไปสู่ชีวิตและอาชีพที่ดีในอนาคต 4) สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตจริงในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.1.5 T : สอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก (Teach Less Learn More) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย 2) ส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างใหม่ โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การมีประสบการณ์ตรง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน 3) ครูมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียนส่วนผู้เรียนเป็นผู้ที่เรียนรู้และค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.1.6 U : ใช้ทรัพยากรในชุมชน (Use community resources) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) นำทรัพยากรที่มีอยู่โดยรอบโรงเรียนมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า เช่น แหล่งเรียนรู้ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการ 2) ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนจากประสบการณ์และได้ฝึกทักษะการใช้ชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก ๆ สู่วิถีชีวิตจริงในสังคม

3.1.7 P : การมีส่วนร่วม (Participation) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 3) แสวงหาความร่วมมือจาก ชุมชน ท้องถิ่น ผู้ปกครอง สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเปิดทางเลือกให้กับผู้เรียนอย่างหลากหลาย

3.1.8 S : การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตร พัฒนาครูอย่างเป็นระบบ 2) พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อตอกย้ำชีวิตจริงในสังคม 3) มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3.2 การจัดการเรียนรู้ (ISEES) มี 5 ขั้นตอนดังนี้

3.2.1 I : การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ใช้สื่อเทคโนโลยี หรือเชียวิทยาการบุคคลภายนอก อาทิเช่น นักธุรกิจ นักการตลาด หรือผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดพลังใจในการเรียน 2) ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย

3.2.2 S : สำรวจตนเอง (Self –exploration) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ผู้เรียนสำรวจความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองเพื่อตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป เกิดการรับรู้และรู้จักความสามารถของตนเองเพื่อกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 3) ผู้เรียนสำรวจความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเองสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง

3.2.3. E : เรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นลงมือปฏิบัติจริงโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด ผูกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการเผชิญสถานการณ์ 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาผู้เรียนแสวงหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลองได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองรู้จักการวางแผนการทำงาน ผูกการเป็นผู้นำผู้ตามและการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการกับวิถีชีวิตจริงผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยครูเป็นเพียงผู้แนะและส่งเสริม 4) ปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีของการทำงาน เช่น ชยัน ประหยัด อุตุน รวมทั้งสอดแทรกแนวคิดการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3.2.4 E : การวัดผลและประเมินผล (Evaluation) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) วัดและประเมินผลพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะโดยมุ่งเน้นที่การประเมินเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ 2) วัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ยึดตามวัตถุประสงค์และธรรมชาติของผู้เรียนภายใต้การประเมินแบบมีส่วนร่วม 3) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนไปสู่ชีวิตจริงในสังคม

3.2.5 S : การเรียนรู้อย่างยั่งยืน (Sustainable Learning) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง นำเอาสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะพึงมีและเป็นที่ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ 2) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม 3) ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และนำความรู้ไปประยุกต์ต่อยอดเพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

3.3 การเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มี 5 ลักษณะ ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (Problem solving Learning) 2) การเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ (Expertise and Attentions Learning) 3) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Active Learning) 4) การเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Learning) 5) การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Self-Knowledge Learning)

4. ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 26 องค์ประกอบย่อยดังนี้

4.1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างชาญฉลาด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ปรับตัวให้เข้ากับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ ภาระงาน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา 2) สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข 3) มีความยืดหยุ่นในการทำงานทำงานโดยการให้ทัศนคติเชิงบวกต่อการให้ข้อเสนอแนะและการปฏิบัติของผู้อื่น 4) ยอมรับในคำวิจารณ์ คำยกย่องชมเชยและข้อเสนอแนะของผู้อื่น

4.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง และภาคภูมิใจในตนเอง 2) รู้จักควบคุมอารมณ์และความเครียดสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี 3) สร้างโอกาสเพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 4) สามารถตรวจสอบข้อมูลและหาทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อนำมาสร้างและออกแบบงานใหม่ ๆ 5) ยกระดับความสามารถของตนเองมุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ

4.3 ทักษะทางสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) มีมนุษยสัมพันธ์ โดยการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี 2) ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น รู้จักการเจรจาต่อรอง การปฏิเสธ วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 3) การกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 4) เข้าใจและยอมรับทีมงานที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม 5) สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้โดยไม่มีข้อจำกัด

4.4 การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและยอมรับผิดชอบเชิงจริยได้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) การรู้จักวางแผนและออกแบบผลงานตามวิสัยทัศน์ลำดับความสำคัญก่อนหลังในการทำงาน 2) สามารถเลือกเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพตามความถนัดและความสนใจ และต่อยอดความคิดโดยอาศัยอาชีพที่ตนเองสนใจในการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ 3) การรับผิดชอบต่อผลการทำงานหรือการปฏิบัติงานของตนเอง ยอมรับข้อบกพร่องและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข

4.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) ความสามารถในการให้คำแนะนำผู้อื่นได้ 2) เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ 3) มีความรับผิดชอบสูงและมีทักษะในการแก้ปัญหา 4) แสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมอาทิเช่น เคารพกติกา มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม 5) ทำงานร่วมกันเป็นทีม ยอมรับความสามารถของทุกคนในทีม 6) มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์จนผู้อื่นยอมรับและเอาเป็นแบบอย่าง

4.6 การตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยดังนี้ 1) การรู้จักแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว 2) วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผล และข้อมูลที่ถูกต้อง 3) ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

5. เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ กล้าคิดและทำในสิ่งใหม่

5.2 ผู้บริหารและครูมีทัศนคติในเชิงบวกและมีความรู้ความเข้าใจต่อรูปแบบ

5.3 การสนับสนุนและมีส่วนร่วมจากชุมชนและท้องถิ่น

5.4 ความเข้าใจในหลักการ/รูปแบบการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5.5 เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.6 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยพบว่าความเหมาะสมของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความถูกต้องครอบคลุม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่ปรากฏอยู่ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศได้แก่ การทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับ เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์ (2542, หน้า 115) ได้ศึกษา พบว่า มนุษย์มีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ถ้าเรานำมนุษย์เหล่านั้นมารวมกันก็จะประกอบด้วยทีมที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย จะเห็นได้ว่าทุกคนให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีม อาจเป็นเพราะ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องมีการติดต่อประสานสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเพื่อกรอยู่ร่วมกันในสังคม ถ้าได้มีการแบ่งงานการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดระบบสื่อสารที่เหมาะสม จะทำให้การทำงานบรรลุจุดมุ่งหมาย และก่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ 4) ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับสุกัญญา งามบรรจง (2559, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล 5) ปัจจัยสนับสนุน 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ ทั้งนี้เป็นผลจากการพัฒนาตามรูปแบบ Semantic Model จากแนวคิดของ Keeves (1998, pp. 561 – 565) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ และรูปภาพ เพื่อแสดงให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและสอดคล้อง

3. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ผลที่เป็นเช่นนี้เกิดจากการที่ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นโดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนามาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพปัจจุบันของหน่วยงานการศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ตามลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง สร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมของครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนและชุมชนให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ และก่อนที่จะนำรูปแบบไปใช้

ควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจโดยที่ โรงเรียนสามารถประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและวัฒนธรรมองค์กรได้ตามความเหมาะสม

1.2 ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยต่อยอดเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2.2 จากผลการประเมินรูปแบบพบว่าในด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรมีการวิจัยเพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาถึงขั้นการประเมินเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ต่อยอดจากการวิจัยในครั้งนี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์. (2542). *แนวคิดและกลยุทธ์ในการปรับระบบองค์กร*. กรุงเทพฯ: บริษัทการศึกษาจำกัด.
- สุกัญญา งามบรรจง. (2559). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการระบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. งานวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1. (2560). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2559*.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Keeves P.J. (1998). *Educational research, methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamon Press.